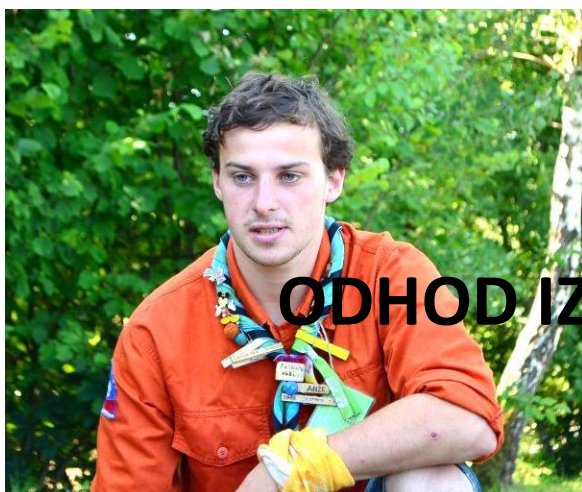

ZSKSS

Steg Zagorje 1

ODHOD IZ KLANA

Kandidatka: Katarina Kovač, Poštena koala, steg Zagorje 1

Sopotnik: Andraž Repanšek, Veseli jelen, steg Zagorje 1, korak IV

Analiza stanja:

V našem klanu se je večkrat zgodilo, da so skavti neuradno zaključili svojo skavtsko pot, letošnji popotniki pa na svoji skavtski poti še vedno vztrajajo, vendar pa jim klan ne nudi več dovolj možnosti za osebno rast. Namen vzgoje v ZSKSS je vzgojiti odgovornega državljana (FIDO-ta) – osebo z izgrajeno identiteto. Vzgoja je proces in tako tudi FIDO ne postane FIDO čez noč ampak rast poteka skozi celotno skavtsko pot. Mladostnik, ki je kandidat za odhodnika, ima lastno identiteto že izgrajeno, vendar pa ga je morda strah nove poti in še ni povsem odločen kje je njegovo mesto v skavtstvu ali širši družbi v prihodnosti. Zato potrebuje spodbudo, da razmisli o sebi, svoji nadaljnji poti in tako laže naredi prvi korak na novo pot.

Namen:

Popotnik, popotnica se ozre na prehojeno življenjsko pot, ovrednoti trenutno stanje, si začrta smernice za naprej in stopi na samostojno pot.

Cilji:

- PP sprejme odločitev o odhodu iz klana.
- PP ob pripravljeni zgodbi (duhovni misli) in nalogah razmišlja o sebi in svoja razmišljanja zapiše, deli s klanovodjem.
- PP najde svoje nadaljnje mesto v družbi/skavtstvu.
- PP se poslovil od svoje skupnosti.

Program in časovni načrt:

Odločitev popotnika, popotnice:

Voditelja se v drugem tromesečju pogovorita s popotniki in popotnicami o tem, kako se vidijo v klanu, kakšne načrte imajo za prihodnost in tako »odkrijeta« kandidate za odhodnike.

Priprava odhodnikov na odhod:

PP, ki se je odločil za odhod iz klana, je prisoten ob duhovni misli, se o prebranem pogovori z voditeljem in razmišlja ob opornih točkah. Svoja razmišljanja zapiše na list in odda v roku, ki ga postavi skupaj z voditeljem. Ob tem prejme tudi naslednjo duhovno misel in točke za razmišljanje.

1. Moja dosedanja pot

Daleč proč od vseh in čisto sam, daleč od barke in od obale se je Jonathan Livingston Galeb uril v letenju. Želel je leteti hitreje, perje se je razščepilo, izgubil je vzgon in padel v globino. Galebom nikoli, kakor veste, prav nikoli krila ne odpovejo v letu, galebi nikoli ne izgubijo vzgona. Izgubiti vzgon je zanje sramota, nekaj nečastnega. Toda Jonathan ni bil običajen ptič. Ni odnehal, vztrajal je in vztrajal.

Večini galebov se ne zdi vredno o letenju naučiti kaj več kot najbolj preproste stvari – kako priti z obale do hrane in kako nazaj. Za večino galebov ni pomembno letenje, ampak hrana. Za tega galeba pa ni bila pomembna hrana, ampak letenje. Jonathan Livingston Galeb je bolj kot karkoli drugega ljubil letenje.

S takim odnosom do letenja ni mogel pričakovati priljubljenosti pri drugih ptičih, to mu je bilo kmalu jasno. Celo starši so se zgražali nad njegovo ljubeznijo do letenja, nad tem, da skuša leteti drugače. »Zakaj, Jon, zakaj? Zakaj je tako težko biti tak, kot so vsi drugi v jati, Jon?« ga je vprašala mati. Isto ga je spraševal tudi oče. Jonathan si je naslednjih nekaj dni prizadeval, da bi se obnašal tako kot drugi galebi. Toda kmalu je prišel trenutek, ko se mu je to uprlo.

(Bach, R. Jonatan Livingston Galeb)

- Napiši pismo – nekakšen življenjepis. V oporo so ti lahko spodnja vprašanja:
  - In kdo sem jaz?
  - Kaj je tisto, kar me dela edinstvenega? Kaj je tisto, kar me veseli in navdušuje, tisto, kar rad počnem?
  - Kdo so osebe, ki so mi v življenju pomagale, me vodile, podpirale?
  - Kateri so tisti dogodki, ki so me navdihnili, spremenili, oblikovali, me razveselili ali razžalostili?

- Bodi ponosen nase in na vse, kar si v življenju že dosegel – razveseli samega sebe (s sprehodom, ogledom dobrega filma, prisluhni najljubši pesmi ...)

- Izberi si eno od oseb, ki ti v življenju stojijo ob strani (ali pa ti je stala in sta nekako izgubila stike) in se ji zahvali za to – z besedo, pismom, drobno pozornostjo ...

2. Kje hodim danes?

Vadil je in vadil ... Z vsako vajo je dosegel več. Na koncu dne je bil utrujen. Privoščil si je še zadnji užitek: luping in za njim, tik pred pristankom na tleh, bliskovit dinamični valjček. Ko bodo slišali za to, za moj veliki preboj, bodo ponoreli od veselja. Koliko bolj je zdaj vredno živeti! Dvignemo se lahko iz nevednosti, se izkažemo kot bitja visoko razvitega uma in odličnih vrlin, sposobna vrhunskih veščin. Lahko smo svobodni! Lahko se naučimo leteti!

Vendar pa Jata ni razumela Jonathana. Izločili so ga, ker ga niso razumeli. In tako je odšel. Ni žaloval, ker je moral oditi, pač pa zato, ker ostali galebi niso hoteli odpreti oči in sprevideti.

Jonathan se je vsak dan naučil česa novega. Odkril je, da ga bliskovito strmoglavljenje, brezhibno prilagojeni zračni tokovnici, lahko pripelje do redkih in nadvse slastnih rib, ki plavajo v jatah tri metre pod gladino oceana: za preživetje ni več potreboval ribiških bark in zavrženega kruha. Naučil se je, kako spati v zraku, naučil se je dvigniti nad meglo ... Jonathan Livingston Galeb je spoznal, da so dolgočasje in strah in jeza razlogi, da je življenje galeba tako kratko (Bach, R. Jonatan Livingston Galeb).

- Razmisli in zapiši:

Česa sem se do sedaj naučil?

Kaj mi je dalo skavtstvo?

Kje sem na poti svoje osebne vere?

Na kaj sem pri sebi ponosen in kaj je tisto, kar si želim pri sebi popraviti, izboljšati?

Kaj je tisto, kar me osrečuje?

Kaj je tisto kar me utesnjuje, duši?

- Drevo vrednot

Nariši drevo (s koreninami, deblom, vejami, listi ...) in zapiši:

- Ob korenine – tvoje temeljne vrednote – tiste najpomembnejše, na katerih gradiš svoje življenje, na katerih temeljijo tvoja dejanja ...
- V deblo – tiste vrednote, ki tvojemu življenju prav tako dajejo trdnost, vendar pa so ti morda malo manj pomembne kot tiste pri koreninah.
- V krošnjo – vpiši vrednote, ki so ti pomembne, a se tvoje življenje ne zamaje, če niso prisotne.

(p.s. če si bolj umetniški tip lahko tudi vrednote narišeš)

3. Kam naprej?

Takrat, ko sta prišla, je bil večer. Jonathana sta našla samega, spokojno je jadral po svojem ljubljeneb nebu. Galeba, sta bila čudovita. Na da bi karkoli rekel ju je Jonathan preizkusil in videl, da vesta vse o počasnem letenju in vse o hitrem letenju.

»No, zdaj pa je čas,« je rekel, »da povesta, kdo sta.«

»Iz tvoje jate sva, Jonathan. Tvoja brata sva.« Te besede sta izrekal mirno in odločno. »Prišla sva, da te odpeljeva navzgor, da te popeljeva domov.«

»Nobenega doma nimam. Nobene jate nimam. Izobčenec sem. In višje, kakor letim zdaj, ne seže niti veter z Velikih gora. Ni v moji moči, da bi to svoje staro telo dvignil še višje, morda le še za kakšnih sto metrov.«

»Ni res Jonathan, to je v tvoji moči. Kajti o letenju si se naučil tudi tega. Prišel je čas, ko mora za eno učno dobo priti druga.«

Tako kot je bil Jonathan Livingston Galeb vse življenje sposoben sprejemati luč spoznanja, jo je sprejel tudi zdaj. Imela sta prav. Res je, lahko bi poletel še višje, in res je, čas za to je dozorel.

Še zadnjič je s pogledom objel vse nebo, to čudovito zračno pokrajino, v kateri si je nabral tako sijajno znanje. »Pripravljen sem!« je nazadnje rekel.

(Bach, R. Jonatan Livingston Galeb)

Postavi si cilje, zadaj obljube, da boš še naprej rastele:

- Cilje, ki jih želiš doseči v kratkem (v teku enega leta).
- Cilje, ki jih želiš doseči v teku 5 – 10 let.
- Cilje, ki jih želiš doseči v življenju, da boš lahko v starosti gledal na prehojeno pot brez obžalovanja.
- Izberi si simbol (ga izdelaj, nariši, poišči v naravi ...), ki te bo spominjal na zastavljene cilje in te »zbezal« iz lenobe, kadar te bo ta dohitela.

Pisanje pisma odhoda:

PP v zadnjih dneh tabora dobi pismo odhodniku in odide v puščavo kjer napiše pismo odhoda.

DRAGI .....!

Vsaka pot ima svoj začetek in svoj konec, ki pa je pravzaprav nov začetek. Počasi se zaključuje ena izmed mnogih poti. Ljudje so hodili s teboj »vštric« ali pa so se tvoje poti le bežno dotaknili. Vsaka pot nas tudi nečesa nauči – če le želimo biti učenci. Morda je čas, da se ozreš na prehojeno skavtsko pot, da se spomniš začetkov in najbolj norih dogodivščin ter tudi trenutkov, ki so te razžalostili, da se spomniš svojih soscavtov in vsega, česar te je ta pot naučila.

Spomni pa se tudi Nanj, ki je vedno ob tebi in ga prosi za blagoslov. Naredi križ, vzemi sv. pismo in preberi odlomek. Počasi in pozorno. Prisluhni kaj ti želi Gospod povedati. Zmoli kakšno molitev – lahko čisto svojo, pogovori se z Njim o tem, kar ti leži na duši.

Odlomek: Ps, 139

Sedaj poišči miren prostor, se udobno namesti ter napiši pismo klanu. Pismo je namenjeno temu, da se dokončno poslovíš od svojega klana. Zato naj bo čisto tvoje. Napiši tisto, kar želiš klanovcem sporočiti, v njem se spomni na prehojeno pot, zahvali se jim (za pogovore, igro in smeh, pesmi ob ognju ...) ali pa povej, kdaj so te prizadeli, spomni se, na ljudi za katere te je skavtstvo obogatilo, na vse izkušnje, na ponos in dano oblubo.

Izberi pesem – pesem, ki najbolj prikaže tvojo pot v klanu ali pesem, ki najbolj prikazuje tebe.

Odhod, ni nujno žalosten dogodek, kajti, kot je nekoč zapisal Ivan Minatti:

*»In sreča je, da je pred mano pot
in to, da vem, da slast je v tem, da grem!«*

Srečno pot!

Če ne veš kako začeti, so ti lahko v pomoč spodnje točke, če pa imaš svoje ideje jih pogumno uporabi.

- Sporočiš trenutke, ki so te najbolj osrečili in trenutke, ki so te najbolj razžalostili. Česa te je skavtstvo naučilo, katere vrednote si prevzel/a za svoje, kako te je skavtstvo oblikovalo.
- Česa se na samostojni poti veseliš in česa te je strah.
- Kaj želiš sporočiti klanu, ki ga puščaš za sabo?
- Kakšno bo tvoje nadaljnje poslanstvo v družbi?

PSALM 139

Pred vsepričujočim in vsevednim Bogom

¹ *Zborovodju. Davidov psalm.*

GOSPOD, preizkusil si me in me poznaš.

² Poznaš moje sedenje in moje vstajanje, od daleč razumeš moje misli.

³ Opazuješ moje potovanje in moje počivanje,

z vsemi mojimi potmi si seznanjen.

⁴ Zares, besede še ni na mojem jeziku, glej, ti, GOSPOD, si jo že spoznal v celoti.

⁵ Zadaš in spredaj me obdajaš in name polagaš svojo roko.

⁶ Prečudovito je zame spoznanje, previsoko je, ne morem ga doseči.

⁷ Kam naj grem pred tvojim duhom, kam naj zbežim pred tvojim obličjem?

⁸ Če se povzpnem v nebesa, si tamkaj, če si pripravim ležišče v podzemlju, si zraven.

⁹ Če bi dvignil peruti jutranje zarje, če bi prebival na koncu morja,

¹⁰ tudi tam bi me vodila tvoja roka, držala bi me tvoja desnica.

¹¹ Če bi rekel: »Vsaj tema me bo zgrabila, svetloba okrog mene se bo v noč spremenila,«

¹² tudi tema ne bo pretemna zate, noč bo svetila kakor dan, kakor tema, tako svetloba.

¹³ Zares, ti si ustvaril moje ledvice,

me stkal v materinem telesu.

¹⁴ Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen,*

čudovita so tvoja dela, moja duša to dobro pozna.

¹⁵ Moje kosti niso bile skrite pred tabo, ko sem bil narejen na skrivnem, stkan v globočinah zemlje.

¹⁶ Moj zarodek so videle tvoje oči. V tvojo knjigo so bili vsi zapisani, dnevi, ki so bili oblikovani, ko ni še nobeden od njih obstajal.

¹⁷ In zame, kako težke so tvoje misli, o Bog,

kako silna so njihova načela!

¹⁸ Če bi jih štel, bi jih bilo več kot peska; kadar se prebudim, sem še vedno pri tebi.

¹⁹ O, da bi pobil krivičnika, o Bog! Krvoločneži, umaknite se od mene:

²⁰ tisti, ki govorijo o tebi hudobnemu načrtu v prid,

ki se nesmiselno vzdigujejo zoper tebe!*

²¹ GOSPOD, mar tvojih sovražnikov ne sovražim,

se mi ne studijo tisti, ki vstajajo zoper tebe?

²² S popolnim sovraštvom jih sovražim, postali so moji sovražniki.

²³ Preizkusi me, o Bog, spoznaj moje srce, preizkusi me in spoznaj moje vznemirljive misli!*

²⁴ Poglej, ali je pri meni pot bridkosti,* in vodi me po večni poti!

Obred odhoda:

Obred odhoda bo potekal zadnji dan tabora. Primerna lokacija bo izbrana na taboru.

Vsi sedemo v krog, odhodniki sedijo skupaj.

Voditelj prebere molitev:

Bog nas spremlja na vseh poteh.

A prehoditi jih moramo sami.

Tudi temne in težke poti,

ki so brezupne in brezciljne,

ki so težavne in naporne.

Moramo jih prehoditi.

Bog nas spremlja na vseh poteh.

A prehoditi jih moramo sami.

Polni radosti in sreče,

skupaj z ostalimi,

napete in nove poti,

poti, ki vodijo do cilja.

Bog nas spremlja na vseh poteh.

A prehoditi jih moramo sami.

A včasih čutimo,

kako nas Bog del poti tudi nese.

Bog, spremljaj nas na naših poteh! Amen.

(Skavtski molitvenik)

Pesem – Vihar upanja

Odhodnik 1 – prebere pismo

Podelitev simbolov odhodniku 1 – vsak klanovec izroči odhodniku po en simbol

Pesem, ki jo je izbral odhodnik 1

Odhodnik 1 vsakemu članu skupnosti zaželi srečno pot

Odhodnik 2 – prebere pismo

Podelitev simbolov odhodniku 2 – vsak klanovec izroči odhodniku po en simbol

Pesem, ki jo je izbral odhodnik 2

Odhodnik 2 vsakemu članu skupnosti zaželi srečno pot

Odhodnik 3 – prebere pismo

Podelitev simbolov odhodniku 3 – vsak klanovec izroči odhodniku po en simbol

Pesem, ki jo je izbral odhodnik 3

Odhodnik 3 vsakemu članu skupnosti zaželi srečno pot

Odhodnik 4 – prebere pismo

Podelitev simbolov odhodniku 4 – vsak klanovec izroči odhodniku po en simbol

Pesem, ki jo je izbral odhodnik 4

Odhodnik 4 vsakemu članu skupnosti zaželi srečno pot

Simboli:

Sv. Pismo – Knjiga vseh knjig v kateri najdeš odgovore na vprašanja, tolažbo in knjiga, ki ti kaže pravo pot.

Sveča – znamenje svetlobe, osvetljuje pot in prinaša upanje.

Sekira – pomaga premagati ovire.

Rogovila – simbol samostojne poti, vedno imaš na voljo dve poti in tvoja je odločitev katero boš izbral.

Poleg simbolov vsak odhodnik dobi tudi zlato knjigo v katero so svoje misli, občutja zapisali ostali člani skupnosti, ter darilo, ki so ga klanovci izdelali zanje. Če je odhodnik pripravil »spominčke« (obročke za rutko) jih razdeli klanovcem.

Obred zaključimo z molitvijo:

Ko se sedaj odpravljamo na pot,

bodi z nami, dobri Bog.

Spremljaj nas, da bo pot dobra,

da bomo na poti prišli bližje cilju in drug k drugemu.

Da bomo našli radost in prijatelje,

da bomo šli skozi življenje

z odprtimi očmi in odprtim srcem,

vedno znova pripravljeni čuditi se tvojim delom.

Amen.

(Skavtski molitvenik)

Na koncu odhodnikom povemo, da lahko odidejo svojo pot, lahko pa pot tega tabora zaključijo v naši družbi.

Preverba:

Odločitev popotnika, popotnice:

Popotniki in popotnice, ki so se odločili za odhod iz klana so v pogovoru jasno izrazili svojo željo po odhodu in svojo odločitev že delno opredelili – želim postati voditelj, skavtstvo mi je dalo veliko, a sedaj se želim posvetiti drugim stvarim ...

Dva klanovca sta v svoji odločitvi omahovala – v prihodnosti se vidita kot skavtska voditelja, vendar še nista bila prepričana, da sta pripravljena zapustiti skupnost klana, saj sta menila, da bi lahko v klanu še kaj pridobila. Po dodatnem premisleku sta se odločila, da v letošnjem letu še ne odideta na samostojno pot.

Priprava odhodnikov na odhod:

Način izvedbe tega dela je bil v praksi drugačen, kot je zapisano v načrtovanju. Prvo duhovno misel smo sicer poslušali skupaj, se pogovorili o nalogah in določili časovni okvir izpeljave naloge. Ko je prišel čas, ko naj bi klanovci podali svoja razmišljanja smo naleteli na kup ovir – nekdo ni imel časa razmišljati o svoji pretekli poti, drugi je o vsem razmislil, napisal, vendar napisano pozabil doma, spet tretjega ni bilo na srečanje ... Bilo je polno izgovorov in nato z moje strani slaba volja zaradi neresnosti. Zato sem se odločila, da jim dam še nadaljnji dve duhovni misli ter oporne točke za razmišljanje, ter časovni okvir do kdaj naj naloge izpolnijo.

Tako je vsak sam razpolagal s svojim časom in našel trenutek, ko se je lahko umiril in začel razmišljati o sebi. Ko so naloge opravili so mi jih posredovali na različne načine – razmišljanja so zapisali in mi jih poslali po elektronski pošti, pisma so mi prinesli domov ali na srečanja. S tistimi, ki so dali pobudo in so si to želeli, sem se o vsem tudi pogovorila.

Njihova razmišljanja so zanimiva, poučna in so me včasih zelo, zelo (pozitivno) presenetila. Tako o svoji osebni rasti lahko največ povedo sami in zato so v nadaljevanju izseki iz njihovih razmišljanj.

Moja dosedanja pot

»Moram priznati, da je to eno najtežjih vprašanj, kar si jih človek lahko zastavi. Če bi me to vprašali pred nekaj leti, ne vem, če bi znala odgovoriti, če pa že, bi bil odgovor verjetno popolnoma drugačen.

Danes sem srečna! Odkrila in spoznala sem, kaj me resnično veseli. In to delam z največjo ljubeznijo in zagnanostjo. Okoli sebe imam veliko ljudi, ki me v težkih časih tolažijo, v lepih pa se z mano smejejo in veselijo.«

»Sem ena in edina. Veselijo in navdušujejo me čudeži narave (sonce, veter, trava, gozd, ptice ...), zvok kitare, ogenj, zvezde ... Navdušuje me otroški nasmeh in njihova pristnost. Rada hodim k skavtom in sem v naravi. Obožujem vonj po tabornem ognju in svežih jutrih.

Osebe, ki so me navdihovale, vodile, podpirale ... Prvi so zagotovo starši, ki me že od rojstva sprejemajo takšno kot sem in me vzgajajo. Nato se jim pridružita sestri, sosedje, cimri in nekateri sošolci. Nekateri skavtski voditelji (ki niso vzor v točnosti), ki so mi podajali skavtski ogenj in navdušenje ter vse mogoče veščine.«

Kje hodim danes

»Naučila sem se, da je v vsaki stvari gotovo nekaj dobrega, ki se lahko za tako izkaže takoj ali pa na dolgi rok.

Vera mi pomeni veliko. Daje mi mir, ko ga potrebujem in upanje, ko se zdi vse brezizhodno. Pri skavtih sem se naučila, da vera ni le molitev, ampak tudi pesem, pogovor in igra.

Utesnjuje me misel, da mi ne bo uspelo vse, kar sem si zadala. Da bom razočarala bližnje in prijatelje.«

»Naučila sem se:

- *imeti rada,*
- *govoriti in hoditi,*
- *upati,*
- *padati in se zopet vzpenjati,*
- *plesati četvorko in preprosto plesati v dežju ...*

Skavtstvo mi je dalo:

- *vedeti, da je vera lahko zabavna,*
- *optimizem v vsaki situaciji in vremenu,*
- *kitaro in pesem ob ognju,*
- *nepozabne trenutke,*
- *odpornost na mraz ...*

Vera ... » je pa drugače, ker me ni več »sram« priznati: »Jaz sem pa kristjan!«

»Naučil sem se, da moram včasih bolj prisluhniti in poslušati do konca. Ko prevzameš ali ko dobiš nalogo veš, da si zanjo odgovoren in tisti, ki ti jo je zaupal, računa nate, zato bom torej dobro premislil, kako se je bom lotil.

Skavtstvo mi je dalo oporo v določenem obdobju, navdih, samozavest in odgovornost.

Verjamem pa, da ima vsak svojega angela ... govorim iz lastnih izkušenj.«

»Naučil sem se živeti v neki skupnosti, h kateri vsak posameznik primakne svoj kos, s katerim tvori celoto in je ta kos ravno toliko pomemben kot vsi ostali.

Mislím, da svojo vero včasih zanemarjam (predvsem nenačrtno), a sem ji zvest in vem, da se lahko vedno obrnem na Šefa tam zgoraj.

Ker nisem ravno umetniški tip človeka bom vrednote rajši zapisal.

KROŠNJA: bogastvo

DEBLO: Modrost/učenost, poštenost, vera ...

KORENINE: Ljubezen, prijateljstvo, skavtstvo, dobrotá, pomoč, vztrajnost, odkritosrčnost, zaupanje ...«

Kam naprej

»V življenju bi rada pomagala čim več ljudem – ne vem še točno na kakšen način, ampak se bom že česa spomnila.«

»Želim si ... biti skavt za vedno.«

»Bomo videli kako me bo cesta vodila ... lahko da bo šla naravnost ali pa bo imela stranske izhode ... kdo ve?«

»Simbol:

Sonce. Vedno je in vedno bo, včasih se skrije za oblak, a je še vseeno prisotno. Razveseljuje tako mlada kot starejša srca in nikoli ne zataji. Tudi sam bi rad bil tak, da bi razveseljeval ljudi in jim svetil po njihovi poti.«

Pismo odhoda:

S sovoditeljem sva odhodnike prebudila ob 5.00 zjutraj in jih poslala v puščavo, kjer so napisali pisma odhoda. Ob dogovorjeni uri so se vrnili k ostalim.

Eden od odhodnikov je zaradi zdravstvenih težav tabor zapustil predčasno in zato pisma še ni napisal. Dogovorili smo se, da bo pismo odhoda napisal in se poslovil od klana v mesecu oktobru, na srečanju klana, ki bo namenjeno tudi njegovemu odhodu.

Obred odhoda:

Ko so klanovci napisali pismo odhoda in se vrnili v našo skupnost smo pozajtrkovali in se odpravili na pot. Ko smo našli miren in dovolj odmaknjen kraj smo odložili nahrbtnike, se pripravili in začeli z odhodi.

Obred je potekal po načrtovanju. Vsak odhodnik je pripravil tudi »spominek« za ostale klanovce. Največ zopet povedo besede odhodnikov:

»Skavtstvo te nauči odgovornosti, iznajdljivosti, vztrajnosti in potrpežljivosti. Skavtstvo je nekaj najlepšega, kar se ti lahko zgodi v življenju. V družbi norih prijateljev, ki jim nikoli ne zmanjka norih idej, v prečudoviti naravi, petju ob kitari, gretje ob tabornem ognju in navsezadnje ob srečanju z Bogom, ki nam konec koncev vse to nudi, res ne vem kaj je lahko lepšega kot biti skavt.

Za vsako zamujeno aktivnost pa mi je zelo žal. Zato vam polagam na srce – bodite zgledni skavti in obiskujte srečanja, voditelji namreč vložijo ogromno časa in truda v pripravo vsega.«

»Sedaj počasi odhajam iz klana in se podajam na pot voditeljstva. Ta pot pa mi je še neznana. Kot voditelj nosiš mnogo odgovornosti za mlade. Nosiš odgovornost za njihovo varnost, njihovo oblikovanje ter da jih ohranjaš na tej poti. Mislim, da bo velik izziv, ko se bo potrebno spoprijeti z našo četo.

Zato bi vam rada rekla: »Pustite soncu v srce. Občudujte božje stvarstvo okoli sebe, hodite po svetu z veselo melodijo v srcu ter si težke trenutke naredite za izziv.««

»Z odhodom iz čete sem pristopil k veji PP. Tukaj se lahko vsak posameznik posveti sebi, si odgovori na vprašanja, si zadane cilj, nalogo.

Pred nekaj leti sem bil priča nekemu dogodku, ko se je v meni nekaj premaknilo, in spominjam se ga kot včeraj. In ko sem postajal starejši, sem spoznal, kaj želim v življenju početi: pomagati drugim. Um je iskal, srce je našlo.»

Povzetek in ključne besede:

Odhod iz klana je dogodek, ko se popotnik oz. popotnica uradno posloviti od skupnosti in prevzame odgovornost za lasten napredek. Da odhod res pusti pečat in da omogoča še nadaljnji napredek, je pomembno, da se odhodnik zna umiriti in si vzeti čas zase, za razmislek o preteklosti in prihodnosti. Obred pa je nekaj, kar odločitev, ki je dozorela v posamezniku, pokaže tudi navzven in jo še okrepi

Ključne besede: priprava na odhod iz klana in obred odhoda

Osebni napredek:

Ob iskanju primerne duhovne misli sem se tudi sama ustavila in ozrla na svojo pot – predvsem na začeto voditeljsko pot, na to, kaj delam dobro in kje je potrebnega še veliko dela.

Vse odhodnike poznam že dolgo časa – nekatere od otroštva, z drugimi sem preživela velik del skavtskega življenja že v veji IV, nato smo bili klanovci v istem klanu, na koncu sem postala njihova voditeljica. O vseh sem gotovo imela izdelano določeno sliko, s svojimi pismi, razmišljanji pa so me presenetili in uzrla sem se jih tudi z drugega zornega kota. Sedaj ideal FIDO-ta vidim drugače kot sem ga videla na TŠ in ob spoznavanju FIDO-ta skozi literaturo. FIDO je mlad človek, ki je zrastel na vseh področjih in ki še naprej raste. Kljub temu, da je izgrajena identiteta, se še vedno spreminja in napreduje, nenazadnje bi bilo precej strašljivo če bi obstali na mestu že pri 21-ih letih.

Priporočila za voditelje:

Priprava klanovcev (FIDO-tov) na odhod je zelo pomembna in pa tudi koristna. Odhodnika »prisili«, da se ustavi in razmisli o sebi – o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. In prav to, da poznaš sebe, ti da pogum, da pogumno stopiš na nove poti in s tem napreduješ.

Odhod je pomemben tako za odhodnike kot tudi za ostale klanovce. Spoznajo, da konec poti ni nekaj tragičnega ampak začetek nečesa novega, pogosto še boljšega. Z uradnim odhodom se poslovijo eden od drugega, si izmenjajo misli in se z njimi bodrijo.

Način izvajanja priprav FIDO-tov, obreda odhoda pa je seveda odvisen od števila odhodnikov, povezanosti klana ... In vsak voditelj sam svoj klan najboljše pozna in zato tudi najboljše ve, katero pot je najboljše ubrati.